

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudkyň Mgr. Lenky Krupíčkové a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **V. M.**, zastoupený Mgr. Bc. Ulyanou Šauerovou, advokátkou se sídlem Moravská 854/2, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 5. 2025, č. j. 22 A 64/2024 - 51,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovaný **je povinen** uhradit žalobci na nákladech řízení o kasační stížnosti částku 5 070 Kč k rukám jeho zástupkyně advokátky Mgr. Bc. Ulyany Šauerové ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Včas podanou kasační stížností napadl žalovaný v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), jenž výrokem I. určil, že „[z]ásah žalovaného spočívající v tom, že žádost žalobce o dočasnou ochranu, podanou dne 8. 11. 2024 a zaevidovanou pod č. j. OAM-0411765/DO-2024, vrátil jako nepřijatelnou, *byl nezákonný*.“ Dále výrokem II. rozhodl, že „[ž]alovanému *se zakazuje* pokračovat v porušování práv žalobce a *přikazuje se mu*, aby obnovil stav před vrácením žádosti o poskytnutí dočasné ochrany žalobci.“

[2] Krajský soud vycházel z následujícího skutkového stavu: Žalobce v důsledku invaze ruských vojsk na Ukrajinu uprchl do Rumunska, kde mu byla dne 7. 10. 2024 udělena dočasná ochrana. Následně přicestoval do České republiky, kde dne 8. 11. 2024 rovněž podal žádost o udělení dočasné ochrany. Téhož dne ji žalovaný žalobci vrátil jako nepřijatelnou, neboť žalobce již získal dočasnou ochranu v jiném členském státě Evropské unie [§ 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace (dále jen „lex Ukrajina“)]. Krajský soud však odkázal na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (zejm. rozsudek ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024 - 42, a navazující rozhodnutí), v souladu s jejími závěry označil postup žalovaného za nezákonný a přikázal mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti žalobci.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalobce

[3] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[4] Stěžovatel rozporuje závěry existující judikatury Nejvyššího správního soudu, z nichž krajský soud při rozhodování vycházel, a nesouhlasí s názorem, že § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina odporuje unijnímu právu. Stěžovatel má za to, že kasační soud unijní právo nesprávně interpretoval a že z něj možnost sekundárního pohybu osob s dočasnou ochranou dovodit nelze. Takové právo nevyplývá ani z čl. 11 směrnice 2001/55/ES ze dne 20. 7. 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob (dále jen „směrnice o dočasné ochraně“). Možnost přestěhovat se mezi členskými státy je omezena pouze na občany členských států.

[5] Na podporu svých závěrů odkázal stěžovatel na preambuli prováděcího rozhodnutí Rady (EU) č. 2025/1460 ze dne 15. 7. 2025 o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 (dále jen „rozhodnutí č. 2025/1460“), která v bodech 4 až 6 uvádí, že žádosti osob, kterým již byla dočasná ochrana udělena v jiném státě, by měly být zamítnuty. Podle stěžovatele tato nová právní úprava představuje důvod k odchýlení se od dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu. Stejně tak poukázal na jednostranné prohlášení České republiky a Německa, které podle něj rovněž podporuje závěr, že žádosti osob, které již získaly dočasnou ochranu v jiném členském státě, mají být zamítnuty.

[6] Dále stěžovatel upozorňuje, že prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. 3. 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu čl. 5 směrnice o dočasné ochraně, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (dále jen „rozhodnutí č. 2022/382“), nelze rozšířit práva daná cizincům směrnicí, neboť to její čl. 5 nepředpokládá. Taková snaha o rozšíření práv nadto z textu rozhodnutí č. 2022/382 ani neplyne.

[7] Žalobce ve svém vyjádření ke kasační stížnosti upozorňuje na vyloučení čl. 11 směrnice o dočasné ochraně i na další skutečnosti, podle nichž je sekundární pohyb osob s dočasnou ochranou možný; například zmiňuje systém *Temporary protection platform*, který

pokračování

existuje právě pro řešení situací, kdy cizinec žádá o dočasnou ochranu znovu v jiném členském státě. Dodává, že preambule rozhodnutí č. 2025/1460 není právně závazná, a navíc se body preambule, na něž stěžovatel odkázal, nevztahují na nyní projednávaný případ.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou a proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Poté posoudil důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud se skutkově podobnými případy již opakovaně zabýval. Ve své ustálené judikatuře dospěl k závěru, že z unijního práva vyplývá právo na sekundární pohyb osob s dočasnou ochranou. V důsledku toho úprava nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina odporuje unijnímu právu (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024 - 42, publ. pod č. 4682/2025 Sb. NSS, ze dne 24. 5. 2025, č. j. 3 Azs 166/2024 - 32, ze dne 30. 5. 2025, č. j. 21 Azs 57/2025 - 44, ze dne 23. 9. 2025, č. j. 3 Azs 92/2025 - 26 a další).

[11] Krajský soud tak rozhodl zcela správně a v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu. Stěžovatel ostatně nerozporuje, že se krajský soud od dané judikatury neodchýlil, pouze má za to, že je třeba ji změnit. Nejvyšší správní soud však ani sám, ani v kontextu kasačních námitek neshledal důvod, proč by se měl od svého ustáleného právního názoru odchylovat. Na tomto místě lze upozornit, že stěžovatel, jak je zdejšímu soudu z jeho činnosti známo, i přes jednoznačný závěr konstantní judikatury stále podává v podstatě obsahově totožné kasační stížnosti.

[12] K otázce rozhodnutí č. 2025/1460, kterým stěžovatel argumentuje, se už kasační soud vyjádřil například v rozsudku ze dne 18. 9. 2025, č. j. 22 Azs 125/2025 - 45. Preambuli unijního aktu lze sice připsat interpretační funkci, ale jak správně podotýká i žalobce, není právně závazná (srov. odst. [11] a [12] daného rozsudku). Samotné rozhodnutí nijak nemění právní rámec dočasné ochrany. Článek 11 směrnice o dočasné ochraně zůstává vyloučen a body 4 až 6 preambule rozhodnutí č. 2025/1460, citované stěžovatelem, jím proponovanému výkladu ve skutečnosti nesvědčí. Obsahují pouze informace o nemožnosti využívat dočasnou ochranu ve dvou státech současně, což vyplývá například z formulace bodu 4 preambule: „*určitá osoba může v daném okamžiku požívat práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě*“ (srov. blíže odst. [13] až [21] uvedeného rozsudku). Jde tedy o nemožnost získat ochranu v dalším členském státě a zároveň si zachovat ochranu tam, kde byla získána předtím, nikoli o nemožnost o ochranu v dalším státě požádat. Závěry kasačního soudu z doby před platností rozhodnutí č. 2025/1460 tak jsou stále použitelné.

[13] Stěžovatel dále namítá, že rozhodnutí č. 2022/382 nemůže rozšířit obsah práv přiznaných držitelům oprávnění k pobytu, neboť to neumožňuje čl. 5 směrnice o dočasné ochraně. Dané ustanovení se však právu na sekundární pohyb osob s dočasnou ochranou nevěnuje; toto právo Nejvyšší správní soud dovozuje z výluky čl. 11 směrnice, na němž

se všechny členské státy dohodly. Takový postup není v rozporu s čl. 5 směrnice (obdobně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2025, č. j. 3 Azs 92/2025, odst. [15]). Nic na tom nemění ani jednostranná prohlášení států včetně prohlášení České republiky, která nemají právní relevanci (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024 - 42, odst. [59]).

[14] Kasační soud se již konkrétně vyjádřil i k variantě, kdy dočasná ochrana ukrajinského státního příslušníka v jiném členském státě v době podání žádosti v České republice stále trvá (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024 - 42). V takovém případě je možné povolení k pobytu vydat, jen pokud předchozí oprávnění zanikne; nelze však žádosti vrátit bez věcného posouzení.

[15] Smyslem unijní úpravy je zamezit pouze situaci, kdy by osoba čerpala dočasnou ochranu ve dvou státech zároveň, nikoli situaci, že by dočasnou ochranu v jednom státě ztratila a ve druhém získala. Pouze pokud žadatel bude trvat na zachování dočasné ochrany i v původním státě, nebo ve lhůtě nedoloží, že podnikl kroky k jejímu ukončení, bude moci stěžovatel žádost zamítnout (srov. v podrobnostech rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024 - 42, odst. [72] až [78]).

[16] Nejvyšší správní soud uzavírá, že právní názor krajského soudu o nezákonnosti postupu stěžovatele a neslučitelnosti § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina s právem EU, je správný a v souladu s konstantní judikaturou kasačního soudu.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s.).

[18] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení úspěšný, nemá proto ze zákona právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce měl ve věci úspěch, proto mu přísluší právo na náhradu nákladů řízení. V řízení o kasační stížnosti byl žalobce zastoupený advokátkou, která sepsala vyjádření ke kasační stížnosti. Učinila tím jeden úkon právní služby, za který jí náleží odměna ve výši 4 620 Kč, k níž je třeba přičíst 450 Kč na paušální úhradu hotových výdajů. To vše v souladu s § 7 bodem 5, § 9 odst. 5, § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Zástupkyně žalobce není plátkyní DPH, celková náhrada nákladů řízení tedy představuje částku 5 070 Kč, kterou je stěžovatel povinen zaplatit žalobci k rukám jeho zástupkyně ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 29. ledna 2026

pokračování

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu